

Nader onderzoek vleermuis, huismus en
steenmarter

Broeklanderweg 93 Beemte Broekland

Nader onderzoek vleermuis, huismus en steenmarter

Broeklanderweg 93 Beemte Broekland

Colofon

Abonnementhouder van de Nationale Databank Flora en Fauna

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: DLV Advies

Projectnummer en versie: 8132 versie 1.0	Status: Definitief
Auteur: [REDACTED]	Veldmedewerker(s): [REDACTED]
Ligging projectgebied: Broeklanderweg 93 Beemte Broekland	Rapportdatum: 7-11-2025

Correspondentieadres:
Nobelstraat 7-5
7131PZ Lichtenvoorde

E: info@natuurbankoverijssel.nl
T: 0850-509852

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Reikwijdte.....	3
1.3	Onderzoeksvraag.....	3
HOOFDSTUK 2	HET ONDERZOEKSGBIED.....	4
2.1	Situering	4
2.2	Beschrijving van het onderzoeksgebied	4
HOOFDSTUK 3	METHODE	5
3.1	Vleermuizen	5
3.2	Steenmarter	6
3.3	Huismus.....	6
3.4	Overige soorten.....	7
HOOFDSTUK 4	RESULTATEN.....	8
4.1	Vleermuizen	8
4.2	Steenmarter	8
4.3	Huismus.....	8
4.4	Overige soorten.....	8
HOOFDSTUK 5	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	9
5.1	Samenvatting.....	9
5.2	Conclusie	9

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Er zijn plannen voor sloop van enkele stallen op een agrarisch erf aan de Broeklandeweg 93 te Beemte Broekland. Natuurbank Overijssel is gevraagd de functie van bebouwing te onderzoeken op verblijfplaatsen van vleermuizen en steenmarter en nestplaatsen van huismussen. Dit onderzoek is in 2025 uitgevoerd en in voorliggend rapport worden de bevindingen van dit onderzoek gepresenteerd.

Uit een verkennend onderzoek, uitgevoerd op 15 november 2024, kwam aar voren dat aanvullend onderzoek naar vleermuizen, steenmarter en huismussen vereist is. De bevindingen van dat verkennend onderzoek zijn gepubliceerd in rapport van 7030 van Natuurbank Overijssel (2024).

In het kader van de zorgplicht (Art. 11.27, Bal) moet voorafgaand aan een ingreep, welke mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde diersoorten, een effectbeoordeling plaats vinden. Omdat met een eenmalige visuele inspectie, de functie en betekenis van de aanwezige bebouwing voor vleermuizen niet vastgesteld kan worden, is gericht vervolgonderzoek noodzakelijk.

1.2 Reikwijdte

In voorliggend rapport worden de bevindingen van onderzoek naar de functie van de bebouwing voor vleermuizen, huismussen en steenmarter gepresenteerd. Niet relevante waarnemingen van beschermde soorten worden niet meegenomen in dit onderzoek. Het onderzoek is uitgevoerd conform de daarvoor geldende protocollen.

1.3 Onderzoeksvraag

Het onderzoek is uitgevoerd om antwoord te kunnen geven op de volgende onderzoeksvragen:

1. Bezetten vleermuizen een verblijfplaats in de te slopen bebouwing in het plangebied? Zo ja, welke soort, welke aantallen, welke functie heeft de verblijfplaats en waar bevinden zich de verblijfplaatsen?
2. Bezet de steenmarter een verblijfplaats in de te slopen bebouwing?
3. Nestelen er huismussen in de te slopen bebouwing? Zo ja, wat is de verspreiding van de nestplaatsen?

Voorliggend rapport is eenvoudig van opzet. Niet relevante informatie verkregen tijdens het onderzoek wordt niet meegenomen in dit rapport. Natuurbank Overijssel beseft dat natuuronderzoek kostbaar is en probeert de kosten voor de opdrachtgever zo laag mogelijk te houden, onder andere door het rapport kort en bondig op te stellen met uitsluitend de benodigde en relevante informatie zoals methode, verantwoording van de afgelegde bezoeken en weergave van de bevindingen.

HOOFDSTUK 2 HET ONDERZOEKSGBIED

2.1 Situering

Het onderzoeksgebied is gesitueerd op het adres Broeklanderweg 93 te Beemte Broekland.

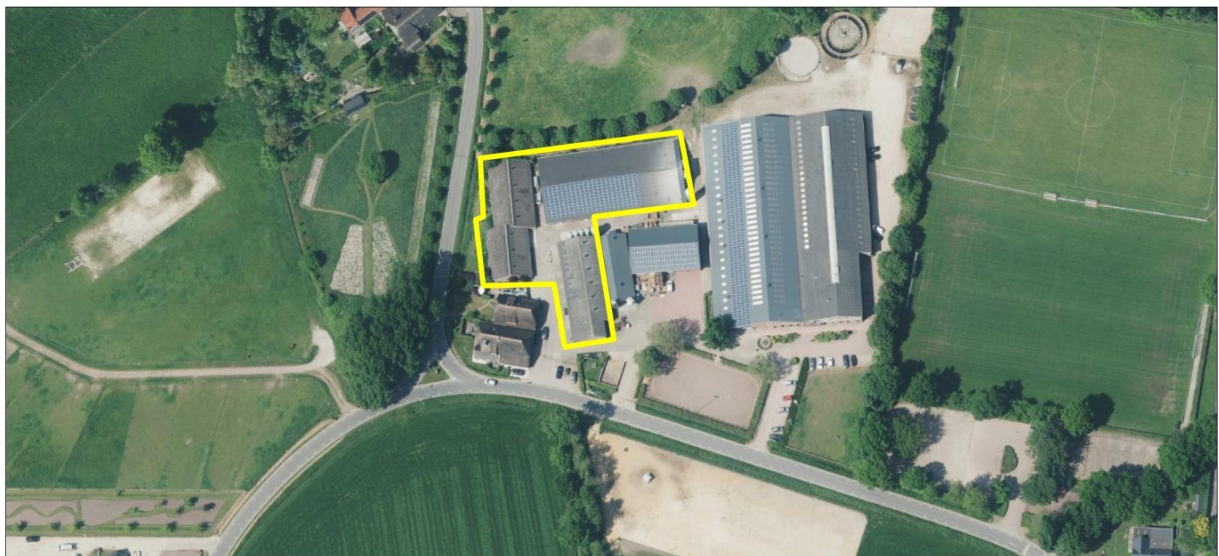
Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode cirkel aangeduid (bron: topotijdreis.nl).

2.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied vormt een deel van een agrarisch erf en bestaat volledig uit bebouwing en erfverharding. In het onderzoeksgebied staan vier stallen. Deze stallen hebben bakstenen buitengevels en zijn gedekt met golfplaten. Op onderstaande luchtfoto wordt het onderzoeksgebied weergegeven.

Luchtfoto met de begrenzing van het onderzoeksgebied, aangegeven met de gele lijn (bron: topotijdreis.nl).

In dit hoofdstuk wordt de toegepaste onderzoeksmethode verwoord.

3.1 Vleermuizen

Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertragingfunctie (type: Petterson D240x) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Wanneer op basis van frequentie, klank en ritme niet met 100% zekerheid de soort bepaald kon worden, is een opname gemaakt op een extern opname apparaatuur (type: Zoom H2n). Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaamenstelling en gebiedsgebruik. Tijdens het onderzoek is ook gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (Pulsar Helion xq28). Een dergelijke camera is van grote meerwaarde bij het waarnemen van zwermende dieren tijdens het binnenvliegen, tijdens de baltsperiode en voor het waarnemen van vleermuizen met een extreem zachte sonar, zoals de gewone grootoorvleermuis.

Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van het gebouw in het onderzoeksgebied als verblijfplaats voor vleermuizen. Het onderzoek is afgestemd op het mogelijk voorkomen van alle gebouwbewonende soorten. Het gebouw lijkt geschikt als zomer-, kraam- en paarverblijfplaats. De bebouwing wordt niet geschikt geacht als massa-winterverblijfplaats. De bebouwing beschikt niet over meerdere bouwlagen en heeft te weinig bouwmasa. Ook wordt het gebouw niet verwarmd. Deze inschatting van de geschiktheid van de bebouwing als massa-winterverblijfplaats wordt ook door het bevoegde gezag (provincie) toegepast.

Aanpassing vleermuisprotocol 2025

In februari 2025 is het vleermuisprotocol aangepast. Deze aanpassing treft uitsluitend onderzoek naar meervleermuizen om de omgeving van bekende kraamverblijven en mannengroepen en onderzoek naar paarverblijfplaatsen van deze soort. Voor paarverblijf- & zwermplaatsen is de definitie van de objecten aangepast, de inspanning is niet bedoeld voor gebouwen zoals woonhuizen, maar denk hier aan bruggen, sluizen, gemalen, elektriciteitshuisjes, boomholtes, vleermuiskasten, stadsmuren, bunkers, meerpalen, ijskelders, forten, verlaten gebouwen, schoorstenen, putten, etc.

De aanpassing bestaat uit het uitvoeren van extra bezoeken indien de onderzoekslocatie in de directe omgeving van een bekende kraamkolonie ligt en een ochtendronde in juli in de buurt van een mannengroep.

Het geactualiseerde protocol schrijft nu ochtendonderzoek voor in plaats van avondonderzoek. In gebieden nabij kraamkolonies (te downloaden via Netwerk Groene Bureaus/vleermuisprotocol, zijn twee ochtendrondes (verplicht in de kraamperiode). In zowel de rode gebieden (kraamkolonies) als de blauwe gebieden (mannenverblijven) is een extra ochtendronde in juli nodig voor het opsporen van satelliet verblijfplaatsen. Onderzoek naar paarverblijfplaatsen hoeft niet plaats te vinden bij door mensen bewoonde objecten, zoals woningen en appartementengebouwen.

De onderzoekslocatie ligt niet nabij een bekende kraamkolonie, maar wel in de buurt van een mannengroep van meervleermuizen (NDFF, 2025). Het onderzoek dient daarom afgestemd te worden op mogelijke aanwezigheid van een satellietverblijfplaats na de kraamperiode. Omdat de gebouwen niet bewoond worden door mensen dient tevens de functie 'paarverblijfplaats' van meervleermuizen onderzocht te worden.

Algemeen

Het onderzoek tijdens de kraamperiode is uitgevoerd door drie ervaren onderzoekers die onderling met elkaar in contact staan middels een portofoon. De bezoeken in augustus en september zijn door één onderzoeker uitgevoerd.

Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in juni en juli zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, de bezoeken in augustus en september zijn uitgevoerd in verband met onderzoek naar paarverblijfplaatsen.

In onderstaande tabel worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

<i>Datum</i>	<i>Tijd</i>	<i>Zon onder/op*</i>	<i>Aantal onderzoekers</i>	<i>Weersomstandigheden</i>
01-06-2025	21:45-0:20	21:49 uur	3	Droog, 17 °C, zwakke wind, bewolkt
28-06-2025	22:00-0:35	22:02 uur	3	Droog, 21 °C, matige wind, half bewolkt
10-07-2025	2:10-5:15	05:13 uur	3	Droog, 12 °C, zwakke wind, onbewolkt
20-08-2025	20:49-0:00	20:49 uur	1	Half bewolkt, droog, zwakke wind 17 °C
10-09-2025	21:00-23:05	20:01 uur	1	Bewolkt, droog, zwakke wind, 17 °C

Bezoekschema vleermuisonderzoek (* www.knmi.nl)

3.2 Steenmarter

Er bestaat geen goedgekeurd onderzoeksprotocol voor onderzoek naar verblijfplaatsen van steenmarters. Onderzoek met behulp van cameravallen is geschikt om de aanwezigheid van het dier op locatie vast te stellen, maar daarmee wordt nog geen verblijfplaats in de (te slopen gebouwen vastgesteld. Steenmarters verlaten de verblijfplaats in de avondschemering en steken daarbij vaak open ruimtes, zoals verharding, over. Ook lopen ze niet zelden over het dak van het gebouw of wordt hun aanwezigheid verraden door alarmerende vogels, in het bijzonder merels. Jonge steenmarters zijn vrij luidruchtig. Niet alleen maken ze vaak sociale geluiden, ze maken als ze ouder zijn 's avonds en 's nachts ook veel stommelgeluid tijdens het ravotten. Tenslotte verraden de dieren zich vaak door prooiresten en uitwerpselen die zichtbaar of goed te ruiken zijn.

Tijdens alle bezoeken aan het plangebied (zie kopje vleermuizen) is gelet op steenmarters in het plangebied. Er is daarbij tevens gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera. Onderzoekers zijn drie maal in de schemering en twee maal in de avond in het onderzoeksgebied geweest. Deze aanwezigheid van deskundigen op het erf, moet voldoende inzicht verschaffen in de aan- of afwezigheid. Daarnaast is tijdens alle bezoeken gelet op sporen van de steenmarter, zoals prooiresten en uitwerpselen.

3.3 Huismus

Er is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van nesten van huismussen.

De huismus is een gebouwbewonende soort waarvan de nestlocaties jaarrond beschermd zijn. Deze soort kan het beste tijdens de ochtend geïnventariseerd worden. Dan is de zangactiviteit van mannetjes het hoogst. Er is geïnventariseerd op territoriaal gedrag, transport van voedsel, transport van nestmateriaal etc. Zo zijn de nestlocaties vastgesteld. Tevens is in beeld gebracht of er (essentiële) elementen van de functionele leefomgeving zich binnen het onderzoeksgebied bevinden. Deze elementen zijn vooral de plekken waar gevoerd en geslapen wordt, zoals struiken, hagen, klimop en kruidenrijke vegetaties. Conform de richtlijnen van het kennisdocument zijn 2 ochtendbezoeken, met een tussenperiode van minimaal 10 dagen, uitgevoerd in de periode 1 april t/m 15 mei (zie onder). Middels dit onderzoek is een volledig beeld ontstaan over de aanwezigheid van en het gebiedsgebruik door huismussen.

Datum	tijdstip	weer	doel
20 april 2025	9:00 – 10:30 uur	Bewolkt, 14 °C. Droog, na regen. Wind; matig	Bezette nestplaatsen en foeragerende huismussen in de buitenruimte
12 mei 2025	8:30 – 10:00 uur	Half bewolkt, 17 °C. Droog. Wind: matig	Bezette nestplaatsen en foeragerende huismussen in de buitenruimte

Bezoekschema huismussenonderzoek.

3.4 Overige soorten

Ervaren veldbiologen sluiten natuurlijk niet de ogen voor andere beschermde soorten die ze tegen komen tijdens het onderzoek. Tijdens de bezoeken aan het onderzoeksgebied is uiteraard tevens gelet op de aanwezigheid van steen- en kerkuilen en egel. De aanwezigheid van een rust- of nestplaats van steen- of kerkuilen zal opgemerkt moeten worden als gevolg van de aanwezigheid tijdens de avondschemering (2x), ochtendschemering (1x) en avond (2x). Er is tijdens de bezoeken tevens gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (Pulsar).

HOOFDSTUK 4   RESULTATEN

4.1 Vleermuizen

Er is geen verblijfplaats van vleermuizen vastgesteld in de bebouwing in het onderzoeksgebied.

Tijdens alle bezoeken werden gewone dwergvleermuizen opgemerkt. Deze foerageerden vooral rond de opgaande beplanting ten noorden van het erf, vlogen soms door het onderzoeksgebied en foerageerden soms rond de beplanting ten zuiden van het onderzoeksgebied. Tijdens de avondbezoeken in juni werd al vroeg in de avond een foeragerende gewone dwergvleermuis opgemerkt rond de gebouwen. Tijdens het ochtendbezoek werd een gewone dwergvleermuis waargenomen bij de (bedrijfs)woning, die enige verbondenheid vertoonde met de bebouwing. Vermoedelijk bezet een gewone dwergvleermuis een zomerverblijfplaats in/aan de (bedrijfs)woning (vensterluiken?). Er is geen paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis op het erf vastgesteld. Op 10 september werden enkele pulsen van een laatvlieger opgemerkt. Dit dier vloog langs het onderzoeksgebied.

Voorgaande waarnemingen worden als ‘losse waarneming’ beschouwd en zijn niet relevant voor dit onderzoek.

4.2 Steenmarter

Er is een verblijfplaats van de steenmarter in het onderzoeksgebied vastgesteld. Er is twee maal een enkel exemplaar gezien. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat het een voortplantingsplaats betreft. De steenmarter bezet een verblijfplaats in de meest zuidwestelijke stal, vermoedelijk tussen de golfplaten en dakisolatie. Op onderstaande luchtfoto wordt de verblijfplaats aangeduid.

Aanduiding van de verblijfplaats van de steenmarter met de gele cirkel.

4.3 Huismus

Er is geen nestplaats van huismussen in het onderzoeksgebied vastgesteld.

4.4 Overige soorten

Er zijn geen beschermde soorten in de bebouwing in het onderzoeksgebied vastgesteld. Deze bevindingen komen overeen met de verwachting, zoals gerapporteerd in de quickscan natuurwaardenonderzoek.

HOOFDSTUK 5   SAMENVATTING EN CONCLUSIES

5.1 Samenvatting

In 2025 is een deel van de bebouwing op het erf aan de Broeklanderweg 93 te Beemte Broekland onderzocht op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen en steenmarter en nestplaats van huismussen .

Het onderzoek naar vleermuizen en huismussen is uitgevoerd conform de daarvoor geldende onderzoeksprotocollen (vleermuizen; versie februari 2025). Er is geen vastgesteld onderzoeksprotocol voor onderzoek naar verblijfplaatsen van de steenmarter. De toegepaste methode wordt door Natuurbank Overijssel als geschikte methode beschouwd.

Uit het onderzoek is gebleken dat vleermuizen geen verblijfplaats bezetten in de te slopen bebouwing en dat er geen huismussen in de te slopen bebouwing nestelen.

Wel bezet de steenmarter een verblijfplaats in één van de te slopen gebouwen in het onderzoeksgebied.

5.2 Conclusie

De verblijfplaats van de steenmarter is beschermd. Er dient een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden om de stal met de verblijfplaats van de steenmarter te mogen slopen.

Geraadpleegde bronnen

Kennisdocument huismus (BIJ12)
Kennisdocument gierzwaluw (BIJ12)
Kennisdocument steenuil (BIJ12)
Kennisdocument Laatvlieger (BIJ12)
De steenmarter. KNNV Uitgeverij.

Internet:

www.sovon.nl

www.kadaster.nl

Vleermuisprotocol 2021, versie februari 2025